

Guió Audiovisual de Ficció

2012/2013

Codi: 103065

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Graduat en Comunicació Audiovisual	968 Graduado en Comunicación Audiovisual	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Rosa Maria Palencia Villa

Correu electrònic: RosaMaria.Palencia@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Prerequisits formatius:

1. Haver cursat l'assignatura Narrativa Audiovisual de 1º de Grau
2. Coneixements bàsics de la història del cinema
3. Coneixements bàsics de llenguatges audiovisuals
4. Coneixements bàsics de la història dels mitjans

Les classes s'impartiran en català i castellà, en alguns casos amb suport audiovisual en anglès.

Objectius

Bloc formatiu: Matèria

L'assignatura forma part de la matèria de "Narrativa Audiovisual", que "Proporciona els fonaments bàsics per la construcció de missatges audiovisuals a partir de les distintes teories narratives, de la dramatúrgia i de la naturalesa expressiva dels llenguatges audiovisuals. Aquesta matèria aporta també coneixements sobre les tècniques i els models específics per la creació de guions en els diferents mitjans audiovisuals, segons gèneres i formats" (Memoria de Grau en Comunicació Audiovisual aprovat per l'ANECA).

La matèria de Narrativa Audiovisual al grau en Comunicació Audiovisual, està formada per les següents assignatures:

Narrativa audiovisual: 1er Curs - 2on. semestre

Guió audiovisual de ficció: 2on. Curs - 1er. semestre

Guió audiovisual de no ficció: 3er. Curs - 1er. semestre

Tècniques de guió audiovisual: 4rt. Curs - optativa (menció cinema)

Dramatúrgia i guió cinematogràfic: 4rt. Curs- optativa (menció multimèdia)

Rellevància de l'assignatura

L'assignatura proveix l'alumne d'eines, tant teòriques com a pràctiques, per a la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.

Suposa el següent esgaló en el desenvolupament de la matèria que més tard continuarà amb la resta d'assignatures de guió. La rellevància de l'assignatura prové també del fet que la formació com a guionista audiovisual és una de les més freqüents sortides professionals pels graduats (abans llicenciats) en Comunicació Audiovisual, segons consta en totes les dades oficials disponibles, com ara L'observatori de graduats (UAB) i el Libro Blanco Títulos de Grado en Comunicación (ANECA, 2005).

Objectius formatius:

- Conèixer i entendre els conceptes teòrics fonamentals per la creació de guions audiovisuals.
- Analitzar críticament productes de ficció radiofònica, televisiva i cinematogràfica des de la seva perspectiva narrativa.
- Relacionar i aplicar els conceptes teòrics i tècnics en la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Aplicar les habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis teòrics per incrementar l'efectivitat de les narratives audiovisuals.
2. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
3. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
4. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
5. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
6. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
7. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
9. Desenvolupar una sensibilitat estètica per a la creació de productes audiovisuals.
10. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
12. Gestionar el temps de manera adequada.
13. Idear, planificar i desenvolupar qualsevol projecte de comunicació.
14. Promoure innovacions en la confecció de narratives audiovisuals.
15. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Guió de ficció i narrativa audiovisual
 1. Història, discurs, trama, relat
 2. Característiques del relat audiovisual
 3. Mímesis y diègesis
2. El camí del guió
 1. Idea
 2. Sinopsi
 3. Tractament
 4. Escaleta
 5. Guió literari
3. Els materials del guió de ficció: radiofònic, televisiu i cinematogràfic
 1. Tema i premisa
 2. Personatges
 3. Diàlegs
4. L'estructura del guió audiovisual
 1. La unitat dramàtica
 2. Conflicte i estructura
 3. Tipus d'estructura
 4. Espai i temps
5. Personatge(s)
 1. Personatge(s) i estructura
 2. Personatge(s) i gèners
 3. Personatge (s) i diàlegs
6. Gestió de la informació
 1. Punt de vista
 2. Ironia dramàtica
 3. Recurso Narratiu

Metodologia

L'assignatura té dues vertents diferenciades: la teoria i la pràctica. Es tracta d'una assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). El treball es desenvolupa mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les primeres són classes magistrals dialogades amb suport audiovisual, a les quals s'espera la participació de l'alumnat. Aquestes classes teòriques es desenvolupen en una mateixa aula amb el grup sencer, d'acord al calendari que s'especifica i sota la direcció d'una professora de teoria.

Tant el seminaris com les pràctiques de laboratori es desenvolupen en 3 subgrups del total de l'alumnat matriculat en aules diferenciades, cada subgrup sota la direcció d'un(a) professor(a).

Cada seminari tractarà d'un tema específic i s'espera de l'alumnat la seva participació per la qual cosa es demanarà una lectura y/o visionat previ.

Les pràctiques consisteixen en treball a l'aula de temes específics dels continguts.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	15	0,6	1, 7, 9, 13, 14
Pràctiques	22	0,88	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14

Seminaris	15	0,6	1, 7, 9, 11, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	3, 8, 11, 12
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	8	0,32	6, 12
Estudi personal, anàlisi de productes i redaccio de treballs	45	1,8	3, 6, 8, 12
Lectures i visionats	30	1,2	3, 9, 11, 12, 14

Avaluació

El sistema d'avaluació continuada està integrat per tres parts diferenciades, cadascuna de les quals s'ha d'aprovar per a superar l'assignatura:

- a) Examen teòric: 20%
- b) Treballs pràctics: 70%
- c) Intervenció i participació als seminaris: 10%

Els criteris d'avaluació estan relacionats amb els resultats d'aprenentatge així com amb els indicadors de qualitat específics que es determinaran oportunament per a cada evidència evaluable.

Les darreres tres setmanes del curs es dedicaran a activitats de reavaluació, a les quals es podran acollir els estudiants que compleixin

les següents condicions:

- a) Que no hagin tingut més de dos absències a les classes teòriques ni més de dos absències a la resta d'activitats dirigides (seminaris o pràctiques)
- b) Que hagin obtingut una nota entre 4,5 i 4,9 a l'examen teòric.
- c) Els projectes pràctics evaluables de grup no es poden recuperar.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	20%	2	0,08	1, 8, 9, 13, 14
Exposició del projecte final	70%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Participació i intervenció en seminaris	10%	0	0	2, 3, 7, 8, 11, 12, 14

Bibliografia

Bàsica

BAREA P. Y MONTALVILLO R. (1992) Radio: redacción de guiones. Universidad del País Vasco, Bilbao,

1992.

CARRIÈRE J. C. y BONITZER P. (1991) *Práctica del guión cinematográfico*. Ed Paidós, Barcelona 1998 (2ª edición)

CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2005) *Prime Time*. Las mejores series de la televisión americanas. De CSI a Los Soprano. Calamar Ediciones, Madrid, 2005.

CHION, M. (1986) *Cómo se escribe un guión*. Editorial Cátedra. Signo e imagen. Madrid, 1995 Traducción de Dolores Jiménez Plaza. 6ª edición.

FIELD, Syd (1997) *Prácticas con 4 guiones*. Plot Ediciones, Madrid, 1997.

LOPEZ IZQUIERDO, Javier (2009) *Teoría del guión cinematográfico. Lectura y escritura*. Ed Síntesis, Madrid 2009

MACÍAS, J. (2003) *24 palabras por segundo: cómo escribir un guión de cine*. Instituto Oficial de Radio y Televisión (IORTV), Madrid, 2003.

MC KEE, R. (1997) *El Guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la escritura de guiones*; traducción: Jessica Lockhart. Ed Alba, Barcelona, 2002.

ORTIZ M. A. Y Volpini, F. (1995) *Diseño de programas de radio*. Paidós, Barcelona, 1995.

SÁNCHEZ-ESCALONILLA, A. (2001) *Estrategias del guión cinematográfico*, Ed. Ariel Cine, Barcelona, 2001.

SÁNCHEZ NAVARRO, J. (2006) *Narrativa audiovisual*, Editorial UOC, Barcelona, 2006.

TUBAU, Daniel (2007) *Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión*. Ed. Alba, Barcelona.

VALE, E. (1982) *Técnicas del guión para cine y televisión*". Editorial Gedisa. Barcelona, 1991.

VANOYE, F. "Guiones modelo. Modelos de guión". Editorial Paidós, Barcelona, 1992.

Complementària

BALLÓ J. y PÉREZ X. (1995) *La semilla inmortal. Los argumentos universales en el cine*. El Anagrama, Barcelona, 1995.

CARRIÈRE, J. C. (2001) *El contador de historias en Taller de Escritura para Cine*. En Vilches (Comp.) Ed. Gedisa, Barcelona, 2001.

CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2007) *La caja lista: televisión norteamericana de culto*. Ed. Laertes, Barcelona, 2007.

COLE H. R. y. HAAG Judith H, *The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 1 y The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 2*, Taped Formats for Television, The Screenplay, CMC, California, 1989

COMPARATO, d. (1989) *El guió: art i tècnica d'escriure per al cinema i la televisió*. Institut Català de Noves Professions. Publicacions de la U A B. Barcelona.

COOPER P. y DANCYGER K. (1994) *El guión del cortometraje*. IORTV, Madrid, 1998.

HUERTA FLORIANO, M. A. y SANGRO COLÓN, P. (2006) (Eds). *Guión de ficción en cine. Planteamiento, nudo y desenlace*. Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca 2006.

LAVANDIER, YVES (1994): *La dramaturgia. Los mecanismos del relato: cine, teatro, ópera, radio, televisión, cómic*. Ediciones Internacionales Madrid, 2003.

MACLOUGHLIN, Shaun (2001) *Writing for Radio. How to write plays, features and short stories that get you on*

Guió Audiovisual de Ficció 2012 - 2013

air. How To Books, Oxford, 2001, 2ª edición

NAVARRO, Pau (2007) El libro rojo del guión. Barcelona, 2009, 2ª edición.

PARENT-ALTIER, Dominique Sobre el guión La Marca, Buenos Aires, 2005.

RODRÍGUEZ DE FONSECA, F.J. (2009) Cómo escribir diálogos para cine y televisión. T&B Editores, Madrid, 2009.

VOGLER, C. (1998) El viaje del escritor. Las estructuras míticas para escritores, guionistas, dramaturgos y novelistas. Ediciones Robinbook, Barcelona, 2002.

Associacions professionals

Federation Screenwriters Europe <http://www.scenaristes.org/>

Writers Guild of America (WGA) <http://www.wga.org/>

Foro de Asociaciones de Guionistas Audiovisuales <http://www.sindicatoguionistas.org/>

Associació de Guionistes de Catalunya <http://www.guionistes.cat/>

Escriptors de l'Audiovisual Valencià <http://www.edav.es/>

Asociación Galega de Guionistas (AGAG) <http://www.culturagalega.org/avg/index.php>

Autores Literarios en Medios Audiovisuales (ALMA) <http://www.asociacionalma.es/>

Altres recursos en línia

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) <http://www.sgae.es/>

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) <http://www.damautor.es/>

El Portal del Guión <http://www.abcgionistas.com/>

Programa MEDIA http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

GARCIA SERRANO, Federico (2009) Las técnicas del "pitching" en el mercado audiovisual español: del "caramelo" al guión. En Congreso Internacional Brand Trends, 16/02/2009, Disponible en Biblioteca Universidad Complutense <http://eprints.ucm.es/8577/> ó http://eprints.ucm.es/8577/1/Pitching_del_caramelo_al_guion.pdf